

In elk nummer beantwoorden we een intrigerende vraag over onze dieren, een vraag die zo lijkt, maar dat eigenlijk helemaal niet is. Een vraag die voor een wetenschapper, een bioloog, een verzorger simpel is, maar voor ons (leken) een mysterie. Heb je ook een dierenvraag? Mail ze naar ZOOmagazine@kmda.org

Vraag van Rik (73) uit Waarloos:

Kan een kikker zijn ogen sluiten?

Antwoord

Ja en neen, hij sluit ze niet echt omdat hij geen echte oogleden heeft. Hij heeft een knipvlies, een doorzichtig membraan, ook wel het derde ooglid genoemd. Veel reptielen hebben het ook, of toch een restant ervan. Vogels zoals uilen en kippen knippen dubbel. Het knipvlies reinigt hun hoornvlies en houdt het vochtig zodat ze altijd goed zien, ook in zout water of droge lucht. Het knipvlies beschermt ijsberen tegen sneeuwblindheid. Bij spechten houdt het handig de oogbolletjes in hun oogkassen bij het hevig snavelhameren. Kikkers sluiten het vlies onder water zodat hun ogen beschermd zijn, maar ze nog wel veel zien. Bij kikkers zoals onze inheemse groene kikker, die veel in het water leven, staan de ogen bovenop hun kop. Zo steken enkel hun ogen en neus uit het water en zien ze hun vijanden uit de lucht goed aankomen. Bij de meer exotische kikkers zoals de

boomkikkers of gifkikkers die in begroeiing leven, is het anders. Hun ogen staan meer naar voren of zijwaarts op hun hoofd gepositioneerd. Onze ogen zitten in oogkassen, kikkers missen die. Zij kunnen hun ogen afzonderlijk van elkaar bewegen, de spieren worden niet centraal aangestuurd. Zo hebben ze een gezichtsveld van bijna 360°. Dat compenseert het feit dat ze hun hoofd niet kunnen draaien. Wist je dat bij sommige kikkers hun ogen helpen om te slikken? Ze zakken in het gehemelte om zo hun prooi verder hun slokdarm in te duwen, een duwtje in de rug dus. ○

WEETJE

○ Kikkers kunnen bij heel weinig licht nog kleuren onderscheiden, terwijl wij dan al lang enkel zwartwit zouden zien.